

3.11.2025

Sisäilmasto-ohje, saateteksti tekniseen lautakuntaan, Sisäilmasto-ohje

Salon kaupungin sisäilmasto-ohje on moniammatillisen sisäilmastotyöryhmän laatima ohjeistus sisäilmastoasioiden käsittelyyn Salon kaupungissa. Sisäilmasto-ohje on käyttäjäohje ja tarkoitettu palvelemaan ensisijaisesti Salon kaupungin työntekijöitä. Ohjeessa annetaan toimintaohjeet yksittäiselle työntekijälle, työyksikön esihenkilöille sekä muille yhteistyötahoille, mikäli työpaikan sisäilmasto-olosuhteissa ilmenee ongelmia. Sisäilmasto-ohjeessa kuvataan lyhyesti sisäilmaston yhteydessä käytetyt termit, hyvän sisäilmaston merkitys ja eri toimijoiden roolit sisäilmastoasioissa. Sisäilmasto-ohje on saatavissa intrassa ja ohje esitellään esihenkilökoulutuksissa ja työturvallisuuskoulutuksessa. Ohjeen tulee olla esillä jokaisessa työyksikössä.

Ohjeen liitteenä on sisäilmastoasioiden käsittelyssä tarvittavat lomakkeet, kuten haittailmoituslomake ja erikseen julkaistuja ohjeita, kuten ohje käyttäjille lämpöolosuhteiden hallintaan. Salon kaupungin sisäilmasto-ohjeen lähdeluettelosta löytyvät ajankohtaiset lait ja asetukset, jotka ohjaavat sisäilmastoasioita sekä uusimmat sisäilmastoon liittyvät kansalliset ohjeet ja oppaat. Sisäilmasto-ohje on päivittyvä malli ja työkalu sisäilmatyöhön. Ohjeen ajanmukaisuudesta ja päivittämisestä huolehtii jatkossa Salon kaupungin moniammatillinen sisäilmastotyöryhmä.

Salon kaupungin sisäilmastomalli ja -ohje perustuvat valtakunnalliseen Terveet tilat 2028-ohjelman laatimaan toimintamalliin. Mallin laadinnassa on käytetty apuna Helsingin, Espoon, Kokkolan, Rauman, Senaattikiinteistöjen, Tampereen, Turun ja Vantaan sisäilmasto-ohjeita. Kiinteistöjen sisäilmahaasteissa tärkeää on moniammatillinen yhteistyö ja selvitysprosessin nopea käynnistäminen. Ensiarvoisen tärkeää on viestintä, jossa kaikki osapuolet saavat tiedon jokaisessa projektin vaiheessa. Salon kaupungin tavoitteena on ennaltaehkäistä sisäilmahaasteita. Tämä onnistuu ennakoivalla kiinteistönpidolla ja hyvällä suunnittelulla ja valvonnalla.

Tämän työntekijöille tarkoitetun sisäilmasto-ohjeen lisäksi Salon kaupungin sisäilmastotyöryhmä julkaisee sisäilmasto-oppaan, joka on tarkoitettu kaikille kaupungin kiinteistöjä käyttäville. Sisäilmasto-oppaassa Salon kaupungin toimintamalli sisäilmastoasioissa kuvataan lyhyesti. Sisäilmasto-opas julkaistaan tilapalvelujen verkkosivuilla.

Sisäilmasto-ohjeen ja -oppaan laatineeseen työryhmään ovat kuuluneet työsuojelupäällikkö Anne Liimatainen, työsuojeluvaltuutetut Pekka Huldén ja Tiina Tulonen, kiinteistöpäällikkö Jarno Mustonen, sisäilma-asiantuntija Kirsi Mäkiranta, talomestari Mertsu Rinne, kiinteistötyönjohtaja Hannu Kesti, terveystarkastaja Kirsi-Marja Jaatinen, puhtaus- ja ateriapäällikkö Niina Nieminen, palvelupäällikkö ja työterveyshoitaja Elisa Saarikko ja työterveyslääkäri Toni Viljanen. Lisäksi ohjetta ovat olleet laatimassa henkilöstöjohtaja Christina Söderlund, tarkastusinsinööri Kari-Pekka Pudas, viestintäpäällikkö Teija Järvelä, viestinnän suunnittelija Jonna Elovaara ja kaupunginlakimies Antti Mäkelä.

Tekninen lautakunta palautti 21.5.2025 sisäilmasto-ohjeen täydennettäväksi. Moniammatillinen sisäilmastotyöryhmä käsitteli kokouksessaan 18.8.2025 ehdotukset ja sisäilmasto-ohjetta on muokattu ottaen huomioon teknisen lautakunnan huomioidut. Sisäilmasto-ohjeen luonnosta käyttäjäohjeena on lisäksi tarkennettu tässä saatetekstissä. Nyt laadittu ohjeistus on suunnattu työpaikalle käyttäjäohjeeksi, mutta käyttäjäohjeen lisäksi tilapalvelut valmistelee suunnitteluohjetta, missä kiinteistöjen sisäilmastovaatimukset huomioidaan uudisrakentamisessa ja korjausrakentamisessa, kuten teknisen lautakunnan huomioissa on esitetty. Tulevassa suunnitteluohjeessa ja kaupungin kiinteistöstrategiassa kuvataan tarkemmin tekniset vaatimukset rakentamiselle ja sisäilmastolle. Myös 21.5.2025 hyväksytty tilapalveluiden LVI-suunnitteluohje sisältää sisäilmastovaatimuksia.

3.11.2025

Teknisen lautakunnan 21.5.2025 kokouksen päätösehdostus (kursivoitu) ja sisäilmastoryhmän toteuttama muutos sisäilmasto-ohjeeseen:

Teknisen lautakunnan päätös:

- Määritellään yksiselitteisesti, kenellä on valvontavastuu ostopalveluna toteutetun kiinteistöhuollon toiminnasta.*
- Lisätään velvoite raportoida valvontaketjuista lautakunnalle vuosittain.*

Kiinteistönhoito on mitoitettu jokaisessa kaupungin kiinteistössä. Ostopalveluna toteutetusta kiinteistönhoidosta on tehty palveluntuottajan kanssa sopimukset kiinteistöhuoltopalvelun hankinnasta. Tehtävät ja palvelun ehdot on esitetty hankintojen tarjouspyynnössä. Kiinteistötyön johtaja valvoo alueellaan kiinteistönhoidon toteutumista sopimuksen edellyttämällä tavalla. Kiinteistönhoidon tehtävät ovat samat sekä ostopalveluna toteutettaessa että kaupungin omien kiinteistöhoitajien hoitaessa tehtävää. Lisäksi kiinteistönhoidon laatua seurataan käyttäjäkyselyillä.

Sisäilmasto-ohjeeseen on tarkennettu tekstiä päätöksen mukaisesti ja lisätty kohtaan 6. Eri toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilmastoasioissa: Tilapalvelut: Kiinteistöhoitaja lauseet "Joissakin kiinteistöissä kiinteistöhuolto toteutetaan ostopalveluna, mutta kiinteistönhoidon tehtävät ja vaatimukset ovat samoja. Kiinteistötyön esihenkilö valvoo palvelun toteutumista."

- Nimetään virallisesti kaupungin oma rakennusterveysasiantuntija (RTA), joka osallistuu sekä sisäilmaselvityksiin että uudisrakentamisen suunnitteluun.*

Päätös liittyy kaupungin organisaatioon ja kiinteistöstrategiaan ja asia on huomioitu kiinteistöstrategian valmistelussa. Sisäilmasto-ohjeeseen vaatimus on huomioitu sisäilmastotyöryhmän asiantuntijakoostumuksessa kohdassa 6. Eri toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilmastoasioissa: Moniammatillinen sisäilmastotyöryhmä siten, että työryhmään tulee kuulua rakennusterveysasiantuntija, joka ohjaa kuntotutkimuksia ja sisäilmaan liittyviä korjauksia. Kohtaan 6. Eri toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilmastoasioissa: Moniammatillinen sisäilmastotyöryhmä on lisätty lause "Kuntotutkimuksia ja sisäilmaan liittyviä korjauksia ohjaa rakennusterveysasiantuntija (RTA)".

Lisäksi Sisäilmasto-ohjeeseen on lisätty kohtaan 6. Eri toimijoiden tehtävät ja vastuut sisäilmastoasioissa: Ulkopuolinen asiantuntija: "Ulkopuolisen asiantuntijan tekemiä kuntotutkimuksia ja korjaussuunnittelua ohjaa rakennusterveysasiantuntija (RTA)".

- Kuvataan tarkemmin, miten rakenteita puretaan tutkimusten aikana ja miten niiden jälkeinen puhdistus toteutetaan, jotta vältetään uusien kontaminaatioiden synty.*

Salon kaupunki noudattaa kaikessa korjaus- ja uudisrakentamisessa voimassa olevia rakentamista sääteleviä lakeja ja määräyksiä. Kaikkia Salon kaupungin tilapalveluiden teettämiä rakennushankkeita valvoo talomestari. Lähtökohtana korjauksissa on vaurioituneiden rakenteiden poistaminen ja ennen varsinaisia korjauksia ja niiden aikana epäpuhtauksien pääsy sisäilmaan tulee estää. Tarkemmat tekniset toteuttamistavat esitetään käyttäjäohjeen sijaan suunnitteluohjeessa.

Sisäilmasto-ohjeeseen päätös on huomioitu lisäämällä kohtaan 4.3.2 Käyttöä turvaavat toimenpiteet kiinteistössä teksti:

"Korjausrakentaminen toteutetaan aina niin, että käyttäjät eivät korjausten vuoksi altistu epäpuhtauksille. Ennen korjauksia ja niiden aikana epäpuhtauksien pääsy sisäilmaan tulee estää."

3.11.2025

Tapauskohtaisesti ja korjausten laajuuden mukaan käyttäjien suojaamiseksi käytetään korjattavan osan alipaineistamista, rakennuksen osittaista sulkemista tai käyttäjien siirtämistä kokonaan toisiin tiloihin korjausten ajaksi.”

3.11.2025

Kirsi Mäkiranta, sisäilma-asiantuntija